

6. Wcześnie rano. Przed otwarciem lokalu wyborczego

Jako mąż zaufania powinieneś być w lokalu obwodowej komisji wyborczej od samego początku jej prac. Przewodniczący obwodowej komisji wyborczej ma obowiązek ogłoszenia godziny porannego spotkania i rozpoczęcia pracy przez członków komisji. Informacja ta powinna zostać wywieszona w widocznym miejscu, w budynku mieszczącym lokal wyborczy.

Gdyby po **punktualnym** przybyciu męża zaufania okazało się, że urna jest już zamknięta, niezwłocznie zażądaj od przewodniczącego komisji ponownego otwarcia urny w celu jej ponownego komisyjnego sprawdzenia i zamknięcia. Koniecznie zadbaj, aby całe zdarzenie zostało opisane w protokole.

6.1. Karty do głosowania i inne dokumenty będące w dyspozycji komisji

Pamiętaj, że czyste karty do głosowania, formularze protokołu głosowania, pieczęć danej komisji oraz spis wyborców wraz z listą osób, którym udzielono pełnomocnictwa do głosowania w imieniu wyborców ujętych w spisie **znajdują się w dyspozycji upoważnionych członków komisji przynajmniej od dnia poprzedniego**. Fakt ten daje nieuczciwym członkom komisji teoretyczną i praktyczną możliwość nieograniczonego kopiowania kart do głosowania, a nawet skopiowania samej pieczęci. Dlatego powinieneś roboczo założyć, że ktoś kto ma zamiar fałszować wybory już dysponuje potrzebną mu liczbą kart do głosowania (wypełnionych lub nie, zależnie zaplanowanej od metody fałszerstwa). Dlatego powinieneś bezwzględnie prowadzić ciągły nadzór urny do głosowania, a po jej otwarciu – kart do głosowania podczas liczenia głosów.

6.2. Czynności komisji, które powinieneś nadzorować:

Jako mąż zaufania powinieneś zwracać uwagę na następujące czynności komisji:

- a) sprawdzenie liczby wszystkich otrzymanych poprzedniego dnia kart do głosowania – oddzielnie dla Sejmu i Senatu. Jest to bardzo ważny punkt. Musisz mieć stuprocentową pewność, że podana liczba kart będących w dyspozycji komisji jest identyczna z rzeczywistą liczbą kart znajdujących się w lokalu. Zażądaj przeliczenia kart oraz należy tego ich zabezpieczenia przed wykradnięciem lub dodaniem.
- b) ostemplowanie kart do głosowania w miejscu na to przeznaczonym (powinno to nastąpić przed otwarciem lokalu wyborczego tj. godz. 6:00 lub tuż po godz. 6:00),
- c) zabezpieczenie pieczęci i opieczętowanych kart do głosowania,
- d) przygotowanie spisu wyborców oraz kart do głosowania na stoliku. Zwróć uwagę czy w spisie wyborców nie ma już czyichś „podpisów”,
- e) zamknięcie urny wyborczej. (patrz dalej).

Praktyczny poradnik mężów zaufania

Poświęć niedzielę dla Polski

6.3. Urna wyborcza – na co należy zwrócić uwagę:

Zwróć uwagę na następujące rzeczy:

- **Czy urna jest pusta?**

- Przyjrzyj się, czy urna przed zamknięciem jest pusta, a także czy nie ma ukrytych, (np. podklejonych) kart do głosowania bądź podwójnych ścianek.

- **Czy urna jest szczelna?**

- Pamiętaj, że urna powinna być wykonana w taki sposób, aby karty do głosowania mogły być do niej wrzucane wyłącznie przez przeznaczony do tego otwór w górnej ścianie. Ponadto karty do głosowania nie mogą być z niej wyjmowane bez zrywania pieczęci.

- **Zamknięcie i opieczątowanie urny**

- Sprawdź czy właściwie zamknięto i opieczątowano urnę oraz czy następnie umieszczono ją w widocznym miejscu, tak aby nie dało się nic do niej wrzucić przed otwarciem lokalu o 6 rano.

Uwaga: Urna musi być zawsze widoczna dla wszystkich obecnych członków komisji i mężów zaufania. Powinna być też przez nich ciągle nadzorowana – od chwili zamknięcia i opieczątowania pustej urny przed rozpoczęciem głosowania (!) do momentu otwarcia lokalu wyborczego, przez cały dzień wyborczy, aż po zamknięcie lokalu wyborczego, komisyjne sprawdzenie stanu pieczęci, otwarcie urny i wyjęcie kart do głosowania w celu ich policzenia.